

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2022 m. rugpjūčio 29 d. įsakymu Nr. 3D-518
(Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2023 m. d. įsakymo Nr. 3D-
redakcija)

**SKATINAMOSIOS FINANSINĖS PRIEMONĖS „PASKOLOS ŪKIO SUBJEKTAMS,
VEIKIANTIEMS ŽEMĖS ŪKIO IR ŽUVININKYSTĖS PRODUKTŲ GAMYBOS,
PERDIRBIMO IR PREKYBOS SRITYSE, LIKVIDUMUI UŽTIKRINTI
REAGUOJANT Į RUSIJOS AGRESIJĄ PRIEŠ UKRAINĄ“ SCHEMA**

Eil. Nr.	Pagrindiniai elementai	Paiškinimas
1.	Teisinis pagrindas	2022 m. kovo 24 d. Europos Komisijos komunikato „Laikinoji valstybės pagalbos priemonių, skirtų ekonomikai remti krizės sąlygomis reaguojant į Rusijos agresiją prieš Ukrainą, sistema“ (toliau – Komunikatas) 2.3 skirsnis ir 3 skirsnis. Europos Komisijos 2023 m. XXX d. sprendimu Nr. XXX C-XXX final patvirtinta valstybės pagalbos schema SA.XXX.
2.	Planuojamo skirti finansavimo suma	2.1. Planuojama skirti suma paskoloms teikti – 84 000 000 Eur (aštuoniasdešimt keturi milijonai eurų). 2.2. Valdymo išlaidos finansuojamos iš fondų fondo „Žemės ūkio fondas“ finansinių priemonių gražintų ir gražintinų lėšų, neviršijant Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. rugsėjo 12 d. nutarime Nr. 910 „Dėl Lietuvos Respublikos nacionalinių plėtros įstaigų įstatymo ir Lietuvos Respublikos inovacijų skatinimo fondo įstatymo įgyvendinimo“ valdymo išlaidoms nustatytų maksimalių ribų.
3.	Schemos galiojimo trukmė	3.1. Paskolų sutartys pagal skatinamąją finansinę priemonę „Paskolos ūkio subjektų, veikiančių žemės ūkio ir žuvininkystės produktų gamybos, perdirbimo ir prekybos srityse, likvidumui užtikrinti reaguojant į Rusijos agresiją prieš Ukrainą“ (toliau – Priemonė) pasirašomos iki 2023 m. gruodžio 31 d.
4.	Finansų tarpininkų atranka:	4.1. Uždaroji akcinė bendrovė Žemės ūkio paskolų garantijų fondas, o reorganizavus uždaryją akcinę bendrovę Žemės ūkio paskolų garantijų fondą ir prijungus ją prie uždarosios akcinės bendrovės „Investicijų ir verslo garantijos“, po reorganizavimo veiksianti bendrovė (toliau – Bendrovė) vykdys finansų tarpininkų paskoloms pagal Priemonę teikti atranką. 4.2. Finansų tarpininkas prie paskolos neprisidės savo lėšomis. 4.3. Finansų tarpininkas neprisiims paskolos negražinimo ir kitų mokėjimų pagal paskolos sutartis nemokėjimo rizikos.
5.	Paskolos administravimo mokesčiai:	5.1. Paskolos gavėjo finansų tarpininkui mokami paskolos administravimo mokesčiai negali būti didesni nei 2 proc. nuo paskolos sumos, tačiau bendra paskolos administravimo mokesčių suma, kurią iš viso paskolos gavėjas turi sumokėti už paskolą, negali būti mažesnė kaip 150 Eur ir didesnė kaip 2 500 Eur.
6.	Paskolos gavėjai:	6.1. Paskolos teikiamos šiems ūkio subjektams: 6.1.1. kaimo vietovėje veikiančioms ūkio subjektams, užsiimantiems pirmine žemės ūkio produktų gamyba, išskyrus kailinių žvėrelių auginimu (įskaitant kooperatines bendroves (kooperatyvus)), savo pagamintų žemės ūkio produktų perdirbimu ir iš jų pagamintų produktų realizavimu;

		<p>6.1.2. pripažintoms žemės ūkio kooperatinėms bendrovėms (kooperatyvams), užsiimančioms žemės ūkio produktų perdirbimu ir (ar) prekyba;</p> <p>6.1.3. kooperatinėms bendrovėms (kooperatyvams), neturinčioms pripažintos žemės ūkio kooperatinės bendrovės (kooperatyvo) statuso, užsiimančioms žemės ūkio produktų perdirbimu ir (ar) prekyba, kurios veiklą vykdo ne ilgiau kaip 2 metus ir jei per paskutinius keturis ketvirčius, ėjusius prieš paraiškos paskolai gauti pateikimą, supirktų iš savo narių šių narių pagamintų žemės ūkio produktų vertė yra didesnė nei 50 proc. visų per tą laikotarpį supirktų žemės ūkio produktų vertės;</p> <p>6.1.4. ūkio subjektams, užsiimantiems akvakultūros produktų gamyba, savo pagamintų akvakultūros produktų perdirbimu ir iš jų pagamintų produktų realizavimu.</p> <p>6.2. Ūkio subjektai, nurodyti Priemonės schemos 6.1.1–6.1.3 papunkčiuose, privalo būti įregistravę žemės ūkio valdą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registro nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugpjūčio 27 d. nutarimu Nr. 1351 „Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registro įsteigimo ir jo nuostatų patvirtinimo“, nustatyta tvarka.</p> <p>6.3. Paskolos teikiamos paskolų gavėjams, kurie dėl Rusijos agresijos prieš Ukrainą patiria sunkumų ir atitinka vieną iš šių sąlygų:</p> <p>6.3.1. skubaus padengimo (kritinio likvidumo) rodiklio reikšmė (Trumpalaikis turtas – Atsargos / Trumpalaikiai įsipareigojimai) yra mažesnė nei 1;</p> <p>6.3.2. skolos rodiklio reikšmė (Įsipareigojimai / Turtas) yra didesnė nei 0,6.</p>
7.	Tinkamos finansuoti išlaidos:	<p>7.1. Trumpalaikiam turtui įsigyti, darbo užmokesčiui ir su juo susijusiems mokesčiams mokėti, tai yra:</p> <p>7.1.1. darbo užmokestis ir su juo susiję mokesčiai (ne daugiau kaip 6 mėn. laikotarpiu);</p> <p>7.1.2. kuras ir elektros energija ūkio reikmėms;</p> <p>7.1.3. trąšos;</p> <p>7.1.4. augalų apsaugos priemonės;</p> <p>7.1.5. dauginamoji medžiaga (lauko, daržo ir sodo žemės ūkio augalų ir gyvulių sėklos, sodinamoji ir kita medžiaga, skirta tam tikros veislės augalams dauginti, ir kt.);</p> <p>7.1.6. auginimo terpė ir indai, skirti augalams daiginti ir auginti;</p> <p>7.1.7. pašarai ir (ar) jų priedai;</p> <p>7.1.8. medžiagos, skirtos pašarams ruošti;</p> <p>7.1.9. veterinarinės priemonės (veterinariniai vaistai, veterinariniai biocidai, veterinarinėje medicinoje naudojami veterinariniai įrankiai, medžiagos ir kt.);</p> <p>7.1.10. kooperatinių bendrovių (kooperatyvų) iš savo narių perkama jų pagaminta produkcija.</p> <p>7.2. Biologiniam turtui įsigyti.</p> <p>7.3. Prisiimtiems įsipareigojimams finansų įstaigai vykdyti (t. y. gražinti anksčiau paimtą paskolą ar jos dalį / sumokėti kainą ar jos dalį pagal finansinės nuomos (lizingo) sutartį ir atlikti kitus mokėjimus pagal galiojančias sutartis), kai paskolos ar finansinės nuomos (lizingo) paslaugos paskirtis:</p> <p>7.3.1. investiciniam projektui, vykdam Priemonės schemos 6.1 papunktyje nurodytą veiklą, įgyvendinti (investicijos turi būti susijusios su nekilnojamojo turto statyba, jo įsigijimu arba atnaujinimu, žemės ūkio technikos ir (ar) kitos gamybinės įrangos įsigijimu);</p> <p>7.3.2. apyvartiniam kapitalui finansuoti, kai paskola suteikta pagal Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2020 m. liepos 16 d. įsakymą Nr. 3D-539 „Dėl skatinamosios finansinės priemonės „Paskolos ūkio subjektų, veikiančių žemės ūkio ir žuvininkystės produktų gamybos, perdirbimo ir prekybos srityse, likvidumui užtikrinti COVID-19 ligos protrūkio laikotarpiu“ schemos patvirtinimo“ ir išmokėta iki 2020 m. gruodžio 31 d.</p> <p>7.4. Paskolos, teikiamos pagal Priemonės schemą, administravimo mokesčiui mokėti.</p>

8.	Finansavimo teikimo sąlygos:	<p>8.1. Paskolos teikiamos ne ilgesniam kaip 72 mėnesių laikotarpiui ir turi būti išmokėtos iki 2023 m. gruodžio 31 d.</p> <p>8.2. Paskolos sutartyje gali būti numatytas paskolos grąžinimo atidėjimo terminas iki 12 mėnesių nuo paskolos sutarties sudarymo dienos. Paskolos grąžinimo atidėjimo terminu nėra prailginamas Priemonės schemos 8.1 papunktyje nustatytas paskolos terminas.</p> <p>8.3. Teikiant paskolas Priemonės schemos 7.1 ir (ar) 7.2 papunkčiuose nurodytoms išlaidoms finansuoti, paskolų dydis negali viršyti Priemonės schemos 8.3.1 arba 8.3.2 papunkčiuose nurodytų dydžių:</p> <p>8.3.1. 15 proc. paskolos gavėjo vidutinių metinių pardavimo pajamų, gautų iš tinkamų pagal Priemonę remti veiklų, žemės ūkiui būdingų paslaugų ir derliaus apdorojimo veiklos, per paskutinius tris pasibaigusius ataskaitinius laikotarpius;</p> <p>8.3.2. 50 proc. gamtinių dujų ir elektros energijos išlaidų per 12 mėnesių, ėjusių prieš mėnesį, kurį pateikta paraiška paskolai gauti.</p> <p>8.4. Tuo atveju, kai paskola teikiama Priemonės schemos 7.3 papunktyje nurodytoms išlaidoms finansuoti, paskolos dydis gali būti ir didesnis, nei nustatyta Priemonės schemos 8.3 papunktyje, jeigu jos dydį paskolos gavėjas pagrindžia būtinumu vykdyti prisiimtus įsipareigojimus finansų įstaigai nuo paskolos sutarties pasirašymo dienos ateinantiems 12 mėnesių, kai paskolos gavėjas priskiriamas labai mažoms, mažoms ar vidutinėms įmonėms, kaip nustatyta 2022 m. gruodžio 14 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 2472/2022, kuriuo skelbiama, kad tam tikrų kategorijų pagalba žemės bei miškų ūkio sektoriuose ir kaimo vietovėse yra suderinama su vidaus rinka pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnius (toliau – reglamentas (ES) Nr. 2022/2472), I priede, arba ateinantiems 6 mėnesiams, kai paskolos gavėjas priskiriamas didelėms įmonėms.</p> <p>8.5. Visais atvejais paskolos suma vienam paskolos gavėjui negali viršyti 500 000 Eur (penkių šimtų tūkstančių eurų). Tuo atveju, kai paskola imama tik biologiniam turtui įsigyti, paskolos suma negali viršyti 200 000 (dviejų šimtų tūkstančių eurų) Eur.</p> <p>8.6. Tuo atveju, jei paskolos gavėjui pagal Priemonės schemą:</p> <p>8.6.1. buvo suteikta paskola iki 2023 m. birželio 30 d., paskolos gavėjui gali būti teikiama dar viena paskola Priemonės schemos 7.2 ar 7.3 papunkčiuose nurodytoms išlaidoms finansuoti.</p> <p>8.6.2. nebuvo suteikta paskola iki 2023 m. birželio 30 d., paskolos gavėjui gali būti teikiama viena paskola Priemonės schemos 7.1 ir (ar) 7.2 papunkčiuose arba viena paskola 7.3 papunktyje nurodytoms išlaidoms finansuoti.</p> <p>8.7. Fiksuota metinė palūkanų norma už paskolą priklausomai nuo paskolos gavėjo dydžio ir paskolos trukmės:</p> <p>8.7.1. kai paskola teikiama labai mažoms, mažoms ir vidutinėms įmonėms, kaip jos apibrėžtos reglamento (ES) Nr. 2022/2472 I priede (toliau – MVD):</p> <p>8.7.1.1. kai paskolos trukmė iki 12 mėnesių – 1,28 proc.;</p> <p>8.7.1.2. kai paskolos trukmė nuo 13 mėnesių iki 36 mėnesių – 1,53 proc.</p> <p>8.7.1.3. kai paskolos trukmė nuo 37 mėnesių iki 72 mėnesių – 2,03 proc.</p> <p>8.7.2. kai paskola teikiama didelėms įmonėms:</p> <p>8.7.2.1. kai paskolos trukmė iki 12 mėnesių – 1,53 proc.;</p> <p>8.7.2.2. kai paskolos trukmė nuo 13 mėnesių iki 36 mėnesių – 2,03 proc.</p> <p>8.7.2.3. kai paskolos trukmė nuo 37 mėnesių iki 72 mėnesių – 3,03 proc.</p> <p>8.8. Lėšų išskolinimo sąlygos:</p> <p>8.8.1. iki 2023 m. rugpjūčio 15 d. Priemonės lėšos skolinamos ūkio subjektams, vykdančioms pienininkystės ir (ar) paukštininkystės veiklą, kai pajamos iš tos veiklos per 2022 m. sudaro ne mažiau kaip 50 proc. visų pajamų;</p> <p>8.8.2. nuo 2023 m. rugpjūčio 16 d. iki 2023 m. spalio 2 d. paskolos teikiamos ūkio subjektams, kurių viena iš vykdomų veiklų yra:</p>
----	------------------------------	--

		<p>8.8.2.1. paukštininkystė, kiaulininkystė, galvijininkystė, avininkystė ir ožkininkystė;</p> <p>8.8.2.2. daržininkystė ir sodininkystė;</p> <p>8.8.2.3. akvakultūra;</p> <p>8.8.2.4. ekologinė augalininkystė.</p> <p>8.8.3. Terminui, nurodytam 8.8.2 papunktyje, pasibaigus paskolos gali būti teikiamos visiems tinkamiems ūkio subjektams.</p>
9.	Paskolos neteikiamos:	<p>9.1. Jei paraiškos paskolai gauti pateikimo metu ūkio subjektas yra bankrutuojantis ir (ar) likviduojamas.</p> <p>9.2. Paskolos Priemonės schemos 7.1 ir 7.2 papunkčiuose nurodytoms išlaidoms finansuoti neteikiamos, jei ūkio subjektas yra gavęs lengvatinę paskolą ar garantiją pagal Bendrovės įgyvendinamas finansines priemones ir nevykdo įsipareigojimų pagal paskolos ir (ar) finansinės nuomos (lizingo) sutartis su finansų įstaiga ir (arba) dėl jo nevykdomų įsipareigojimų pirmiau nurodyta sutartis yra nutraukta, ir (ar) yra nustatytos kitos reikšmingos aplinkybės, kurios gali daryti įtaką finansinių įsipareigojimų pagal galiojančias sutartis nevykdymui ir (ar) turėti neigiamos įtakos ūkio subjekto veiklai.</p> <p>9.3. Ūkio subjektų projektams įgyvendinti pagal tam tikrą Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 m. programos ir (ar) Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 metų strateginio plano priemonę, jei pagal tą priemonę yra teikiamos paskolos apyvartiniam kapitalui finansuoti;</p> <p>9.4. Jei paskolos gavėjui ar jo dalyviams taikomos Europos Sąjungos sankcijos reaguojant į Rusijos karinę agresiją, kaip nustatyta Komunikato 47 punkte. Informacija apie Europos Sąjungos taikomas sankcijas Rusijos ir Baltarusijos Respublikai skelbiamos Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos interneto svetainėje www.urm.lt/sankcijos.</p> <p>9.5. Ūkio subjektams, kurie yra gavę pagalbą, kuri buvo suteikta pagalbos teikėjo Lietuvoje ir Europos Komisijos sprendimu (dėl individualios pagalbos arba pagalbos schemos) buvo pripažinta neteisėta ir nesuderinama su vidaus rinka, ir nėra gražinę visos jos sumos, įskaitant palūkanas, teisės aktuose nustatyta tvarka.</p>
10.	Pagalbos sumavimas:	<p>10.1. Paskolų teikimas pagal Priemonę yra valstybės pagalba.</p> <p>10.2. Paskolos gavėjas, gavęs pagal šią ar kitas priemones paskolą pagal Komunikato 2.3 skirsnį, gali gauti paskolą pagal Priemonę, jeigu bendra paskolų suma vienam paskolos gavėjui neviršija Priemonės schemos 8.3 ir (ar) 8.4 papunkčiuose nustatytų ribų.</p> <p>10.3. Paskolos gavėjas, gavęs pagal kitas priemones paskolos garantiją pagal Komunikato 2.2 skirsnį, gali gauti paskolą pagal Priemonę, jeigu bendra šių paskolų suma vienam paskolos gavėjui neviršija Priemonės schemos 8.3 ir (ar) 8.4 papunkčiuose nustatytų ribų.</p> <p>10.4. Garantija paskoloms, teikiamoms pagal šią Priemonę, t. y. pagal Komunikato 2.3 skirsnį, neteikiama.</p> <p>10.5. Paskolos gavėjui, gavusiam pagalbą pagal Europos Komisijos komunikatą „Laikinoji valstybės pagalbos priemonių, skirtų ekonomikai remti reaguojant į dabartinį COVID-19 protrūkį, sistema“ (toliau – COVID-19 pagalbos komunikatas), gali būti teikiama pagalba pagal šią Priemonę, jei laikomasi nustatytų sumavimo taisyklių. Kai paskolos gavėjui yra suteikta paskolų arba garantijų pagal Komunikatą ir COVID-19 pagalbos komunikatą ir kai paskolos suma apskaičiuojama pagal paskolos gavėjo deklaruotus likvidumo poreikius, tie likvidumo poreikiai gali būti patenkinti pagalbą suteikiant tik vieną kartą.</p> <p>10.6. Paskolos gali būti teikiamos ūkio subjektų projektams, finansuojamiems iš Europos Sąjungos lėšų ir (ar) kitų šaltinių (išskyrus Priemonės schemos 9.3 papunktyje nurodytą atvejį), įgyvendinti, jei nebus viršytas paramos teikimą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytas didžiausias paramos intensyvumas arba paramos suma.</p>

11.	Stebėseną:	<p>11.1. Bendrovė turi užtikrinti, kad teikiama valstybės pagalba atitiktų Komunikato ir šios schemos nuostatas.</p> <p>11.2. Bendrovė turi pateikti duomenis apie suteiktą pagalbą Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (<i>de minimis</i>) pagalbos registru, vadovaudamasi Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (<i>de minimis</i>) pagalbos registro nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. sausio 19 d. nutarimu Nr. 35 „Dėl Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (<i>de minimis</i>) pagalbos registro nuostatų patvirtinimo“.</p>
12.	Skaidrumo reikalavimai	<p>Bendrovė, vadovaudamasi Komunikato nuostatomis, iki 2023 m. liepos 31 d. (kai sprendimai dėl pagalbos suteikimo priimti nuo 2023 m. sausio 1 d. iki 2023 m. birželio 30 d.) ir iki 2024 m. sausio 31 d. (kai sprendimai dėl pagalbos suteikimo priimti nuo 2023 m. liepos 1 d. iki 2023 m. gruodžio 31 d.) 2014 m. birželio 17 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 651/2014, kuriuo tam tikrų kategorijų pagalba skelbiama suderinama su vidaus rinka taikant Sutarties 107 ir 108 straipsnius, su visais pakeitimais, III priede, Reglamento (ES) Nr. 2022/2472 III priede ir 2022 m. gruodžio 14 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 2022/2473, kuriuo tam tikrų kategorijų pagalba įmonėms, kurios verčiasi žvejybos ir akvakultūros produktų gamyba, perdirbimu ir prekyba, skelbiama suderinama su vidaus rinka taikant Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnius, III priede nurodytą informaciją apie skirtą pagalbą tuo atveju, kai paskolos gavėjui skirta individuali pagalba (t. y. tam pačiam paskolos gavėjui ir tam pačiam projektui arba veiklai skiriama pagalba, net jeigu ji skirta kelių sprendimų pagrindu ir (arba) pagal skirtingas pagalbos priemones) viršijo 10 000 Eur, pateikia Žemės ūkio ministerijai, kuri gautą informaciją paskelbia Europos Komisijos valstybės pagalbos skaidrumo viešos paieškos svetainėje ne vėliau kaip per 12 mėnesių nuo pagalbos suteikimo dienos.</p>
13.	Baigiamosios nuostatos	<p>13.1. Privalomos grąžinti lėšos, kurios pagalbos gavėjams buvo neteisėtai išmokėtos ir (arba) panaudotos pažeidžiant teisės aktus, ir su minėtomis lėšomis susijusios palūkanos administruojamos vadovaujantis Grąžintinų lėšų, susidariusių įgyvendinant valstybės pagalbos žemės ūkiui, maisto ūkiui, žuvininkystei ir kaimo plėtrai ir kitas iš valstybės biudžeto lėšų finansuojamas priemones, administravimo taisyklėmis, patvirtintomis 2011 m. spalio 13 d. įsakymu Nr. 3D-750 „Dėl Grąžintinų lėšų, susidariusių įgyvendinant valstybės pagalbos žemės ūkiui, maisto ūkiui, žuvininkystei ir kaimo plėtrai ir kitas iš valstybės biudžeto lėšų finansuojamas priemones, administravimo taisyklių patvirtinimo“.</p> <p>13.2. Informacija ir dokumentai, susiję su pagalbos teikimu, saugomi ne trumpiau kaip 10 metų nuo paskutinės pagalbos suteikimo dienos.</p>